

PEG-katheter

Uw kind krijgt een maagsonde, de Percutane Endoscopische Gastrostomie of PEG-katheter. De katheter is onder kleding vrijwel niet zichtbaar en uw kind kan er vrij mee bewegen. Via de katheter krijgt uw kind voeding. Wij leggen u graag uit hoe u de voeding via de maagkatheter moet geven en hoe u de katheter moet verzorgen.

Vorbereiding

Voordat uw kind naar huis gaat, krijgt u uitleg van de verpleegkundig consulent WIS (Wond-, Incontinentie- en Stomazorg). U leert alle handelingen die nodig zijn rondom de voeding en de verzorging.

Geven van sondevoeding

U leert tijdens de opname van uw kind hoe u de voeding via de maagkatheter moet geven en op welke punten u moet letten. De voeding kan zowel met een spuit als met een pomp worden gegeven, in porties of continu. Een katheter noemen we ook wel een sonde. De voeding heet daarom ook sondevoeding. Het is een dunne, vloeibare voeding die volwaardig is en door de diëtist(e) geadviseerd in overleg met de arts.

Eten en drinken naast sondevoeding

Van de arts hoort u of uw kind naast sondevoeding ook andere dingen mag eten of drinken. Dit hangt af van de reden waarom uw kind voeding per katheter krijgt. De diëtist bespreekt met u wat u uw kind kunt geven. Uw kind heeft tijdens het eten geen last van de katheter.

Wat is een PEG-katheter?

De katheter gaat van buitenaf door de huid direct in de maag. Het inbrengen van de katheter controleren we met behulp van een endoscoop (een kijkbuis die we via de mond de maag inbrengen). Uw kind is dan onder anesthesie (narcose).

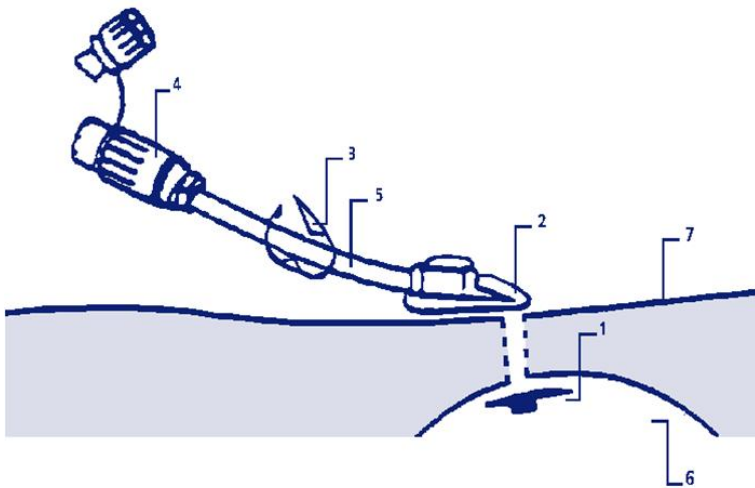
De PEG-katheter bestaat uit:

- een slangetje (5)
- met twee schijfvormige plaatjes (1 en 2)
- een afsluitklemmetje (3)
- en een aansluitstukje met daaraan een afsluitdop (4).

Het uiteinde van de katheter zit in de maag. Het eerste schijfvormige plaatje zit aan de binnenzijde van de maagwand en sluit het gaatje in de maag af. De katheter gaat door de buikwand naar buiten en wordt daar met een uitwendig plaatje vastgehouden. De twee plaatjes samen houden de maagwand tegen de binnenzijde van de buikwand. Dit verkleeft binnen

enkele dagen, zodat er een 'tunneltje' ontstaat: de maagfistel (ook wel gastrostoma genoemd).

1. plaatje aan de binnenzijde van de maagwand (inwendig fixatieplaatje)
2. uitwendig fixatieplaatje
3. afsluitklem
4. aansluitstukje met afsluitdop
5. maagkatheter
6. maag
7. buikhuid

Verzorging

De eerste week na het plaatsen van de PEG-katheter is het belangrijk dat de katheter strak is aangetrokken. Het fixatieplaatje mag u **niet** openen en de dagelijkse verzorging is de eerste week dan ook net iets anders dan daarna. De eerste paar dagen kan de verzorging pijnlijk zijn voor uw kind. Er zit immers een wondje.

Werkwijze

Klaarleggen benodigde materialen:

- met lauwwarm water natgemaakte (niet-steriele) gaasjes
- steriele splitgazen 5 x 5 cm
- schaar
- wattenstokjes
- pleisters

Eerste week

- Handsen wassen.
- Verwijderen van oude pleisters.
- Voorzichtig het fixatieplaatje opwippen en het oude gaasje verwijderen.
- Fixatieplaatje opwippen en voorzichtig de huid schoonmaken met een gaasje of wattenstokje met lauwwarm kraanwater (kan de eerste dagen nog pijnlijk zijn).
- De huid droogmaken.
- Onderkant van het fixatieplaatje schoonmaken met een nat onsteriel gaasje en droogmaken.
- Een steriel splitgaasje onder het fixatieplaatje aanbrengen en vastplakken.
- De katheter met een pleister op de buik getunneld vastplakken (regelmatig op een andere

plaats).

Na de eerste week

- Handen wassen.
- Verwijderen van oude pleisters.
- Maak het fixatieplaatje los (het blauwe klipje openen en het plaatje iets terugschuiven) en verwijder het oude gaasje.
- Voorzichtig de insteekopening inspecteren op onregelmatigheden en schoonmaken met lauw warm kraanwater (1 strek met een onsteriel gaasje van de insteekopening af is voldoende) en goed droogmaken.
- Onderkant fixatieplaatje schoonmaken en drogen.
- Als het wondje bij de insteekopening rood is, schoonmaken met water.
- De katheter 1 keer per dag ronddraaien en 3 cm dompelen (op en neer bewegen) om ingroei in de maagwand te voorkomen.
- Een steriel splitgaasje om de katheter aanbrengen en op de huid leggen.
- Controleren of de katheter tegen de maagwand aanligt en fixatieplaatje vastmaken. Het plaatje mag nu plat op de buik liggen.
- Gaasje vastplakken.
- Het klemmetje om de sonde af te sluiten regelmatig verplaatsen, zodat er geen zwakke plek ontstaat op de katheter.
- De katheter met een pleister op de buik getunneld vastplakken (regelmatig op een ander plaats).

Het is belangrijk om dagelijks te dompelen en te draaien om ingroei van het katheterplaatje in de maag te voorkomen. De eerste weken kan dit pijnlijk zijn. Het kan helpen om de katheter vochtig te maken met schoon water.

Spoelen van de katheter

Voor en na elke sondevoeding moet de katheter worden gespoeld met water. Wanneer uw kind geen sondevoeding krijgt, moet de katheter 1 keer per dag doorgespoten worden met 5-15 ml lauw water.

Mondverzorging

Een kind dat alleen sondevoeding krijgt, kauwt veel minder dan nodig is voor voldoende speeksel. Hierdoor is het vatbaarder voor ontstekingen en infecties in de mond. Goede mondverzorging is daarom belangrijk, zeker bij kinderen die uitsluitend sondevoeding krijgen. Poets minimaal 2 keer per dag de tanden van uw kind.

Leefregels

Onder de douche of in bad

Als het wondje goed genezen is, mag uw kind weer onder de douche of in bad (7 - 10e dag).

Medicijnen

U mag medicijnen geven via de PEG-katheter, maar let op: dit kan een verstopping veroorzaken. Wanneer u medicijnen via de katheter moet geven, dan is het belangrijk de katheter voor en na het geven van medicijnen door te spuiten met 5-10 ml lauw water. Bespreek met de behandelend arts van uw kind of u de voorgeschreven medicijnen via de PEG-katheter mag

geven.

Bijwerkingen en complicaties

Lekken

Er kan vocht, voeding of maagsappen lekken langs de katheter. Controleer of de katheter strak genoeg is vastgemaakt.

Rode huid

De huid kan rood zien rondom het gastrostoma. Dit is een normale reactie. Vanaf 1 week na plaatsing mag u beginnen met barrièrecrème. Bijvoorbeeld Sudocrème of zinkzalf. Dit moet een nieuw potje/tube zijn die u alleen voor de verzorging van de gastrostoma gebruikt.

Verkleuring van de katheter

De PEG-katheter mag 1-2 jaar blijven zitten en wordt onder anesthesie verwijderd of verwisseld. In de loop van de tijd verkleurt de katheter door het gebruik. Dit is normaal.

Wanneer contact opnemen?

- als de katheter verstopt zit en niet meer is door te spoelen
- als de huid rondom de katheter rood is en de barrièrecrème niet helpt
- als er vocht of pus uit de maagfistel lekt
- bij andere klachten die met de katheter te maken kunnen hebben

Wanneer u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de verpleegkundig consulent WIS. Suggesties en opmerkingen zijn altijd welkom.

Contact

- Verpleegkundig consulent WIS (Wond-, Incontinentie- en Stomazorg), (010) 703 61 17
- E-mail: wiskids@erasmusmc.nl
- Buiten kantooruren en bij spoed: behandelend specialist van uw kind via (010) 704 0 704

